

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Անգլերեն

(առարկա)

ԹԵՄԱ՝ Կրթությունը և տեղեկատվական տեխնոլոգիաները, դրանց դրական և բացասական ազդեցությունը

Կազմեց՝ Անահիտ Աղազույան Վրեժի

(անուն, ազգանուն, հայրանուն)

Կապանի N5 հիմնական դպրոց

(դպրոցի անվանումը)

Ղեկավար՝ Թագուհի Ղոնյան

<<Կապանի N2 ավագ դպրոց>> ՊՈԱԿ

(վերապատրաստող կազմակերպության անվանումը)

Կապան 2022

Բովանդակություն

Բովանդակություն.....	2
Ներածություն	3
Գլուխ 1 Կրթությունը և տեղեկատվական տեխնոլոգիաները.....	4
Գլուխ 2 Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների դրական և բացասական ազդեցությունները.....	10
Հավելված	13
Եզրակացություն.....	25
Օգտագործված գրականության ցանկ	27

Ներածություն

Այսօր աշխարհի բնակչության ավելի քան մեկ քառորդն օգտվում է տեխնոլոգիաներից և այդ թիվն գնալով ավելանում է: Դժվար է պատկերացնել մարդկային գործունեության որևէ բնագավառ, որ թափանցած չլինեն տեխնոլոգիաները: 21-րդ դարը հաճախ համարվում է տեխնոլոգիայի դարաշրջան: Տեխնոլոգիան, այսօր, շատ կարևոր դեր է խաղում մեր կյանքում: Այն դիտվում է որպես տնտեսության աճի հիմք: Տեխնոլոգիաներով աղքատ տնտեսությունը երբեք չի կարող զարգանալ այսօրվա սցենարով: Դա պայմանավորված է նրանով, որ տեխնոլոգիան շատ ավելի հեշտ է դարձնում մեր աշխատանքը և ավելի քիչ ժամանակ է պահանջում: Տեխնոլոգիաների ազդեցությունը կարելի է զգալ բոլոր հնարավոր ոլորտներում: Տեխնոլոգիան քաղաքակրթությունների, արվեստների և գիտությունների մայրն է: Տեխնոլոգիան, անշուշտ, փոխել է մեր ապրելակերպը: Այն ազդել է կյանքի տարբեր ոլորտների վրա և վերաիմաստավորել է կյանքը: Աշխատանքները կարող են ավտոմատացվել՝ շնորհիվ տեխնոլոգիաների: Դրանց կիրառման շնորհիվ կյանքը փոխվել է և փոխվել է դեպի լավը: Տեխնոլոգիաները հեղափոխություն են արել կրթության ոլորտում: Չի կարելի անտեսել տեխնոլոգիաների կարևորությունը դպրոցներում: Փաստորեն, կրթության մեջ համակարգիչների ներդրման հետ մեկտեղ ուսուցիչների համար ավելի հեշտ է դարձել գիտելիքների փոխանցումը, իսկ սովորողների համար դրանք ձեռք բերելը: Դրանց օգտագործումը ավելի հաճելի է դարձրել ուսուցանման և ուսուցման գործընթացը:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ու համացանցի շնորհիվ այն ինչ անհասանելի էր ու երազ տարիներ առաջ այսօր արդեն իրականություն է: Այսօր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարողանում են բավարարել ժամանակակից մարդու հարաճուն պահանջները: Սակայն պետք է փաստել, որ տեղեկատվական տեխնոլոգիաները ոչ միայն հասուն մարդկանց կյանք են մտել, այլև լայնածավալ կիրառություն են գտել երեխաների և դեռահասների կյանքում և կրթության ոլորտում: Այսօր հանրակրթական ուսումնական

գործընթացում տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների կիրառումը, որպես կրթության որակի բարձրացման միջոց է դիտվում:

Այսօր համակարգիչների կիրառման բնագավառն այնքան է ընդլայնվել, որ այն հանդես է գալիս ինչպես խոհրների լուծման, այնպես էլ հանգստի ու զվարճանքի կազմակերպման միջոց: Համակարգչի և համացանցի դերը առանձնահատուկ է կրթության և գիտության ոլորտում: Համակարգիչը դպրոցում համարվում է ուսումնառության հիմնական միջոցներից մեկը, որը զգալիորեն ընդլայնում է ուսումնական նյութի դասավանդման, որոնման, հաղորդման և յուրացման հնարավորությունները: Իսկ COVID19-ի և պատերազմական շրջանում առավել լայն կիրառություն ստացավ սովորողների առցանց ուսուցումը և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումը: Այսօր քան երբևէ տեսնում ենք, որ առանց տեխնոլոգիաների կիրառման դժվար է պատկերեացնել սովորողի ուսման կազմակերպումը:

Այս աշխատանքի մեջ կներկայացնեմ կրթությունը և տեղեկատվական տեխնոլոգիաները, դրանց դրական և բացասական ազդեցությունները: Կներկայացնեմ թե ինչպես եմ ես կիրառում տեխնոլոգիաների իմ դասավանդման ընթացքում:

Մեր նպատակն է՝

- ➔ բարձրացնել տեղեկատվական տեխնոլոգիաների դերը կրթության բնագավառում
- ➔ սովորողներին սովորեցնել գրագետ և արդյունավետ օգտվել և օգտագործել տեղեկատվական տեխնոլոգիաները:
- ➔ ձևավորել գիտակցված վերաբերմունք տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նկատմամբ, իրազեկել դրանց դրական և բացասական ազդեցությունների մասին:
- ➔ այս ամենին հասնել դասերին կիրառելով տեխնոլոգիաները, հնարավորության դեպքում ցուցադրելով դրանց դրական և բացասական կողմերը:

ԳԼՈՒԽ 1

ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆԸ և ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԸ

Ժամանակակից տեխնոլոգիաները կրթության մեջ

Ըստ վերջին ուսումնասիրությունների, թե ինչպես են ժամանակակից սովորողները նախընտրում օգտագործել տեխնոլոգիաները և ինչպես են ազդում դրանք նրանց ուսումնառության վրա, երբ նրանք օգտագործում են տեխնոլոգիաներ, պարզվեց, որ ժամանակակից սարքավորումների և գործիքների օգտագործումը, մեծացնում է սովորողների ուսումնառությունն ու ինտերակտիվությունը: Գիտելիքների փոխանցումը դառնում է շատ հեշտ ու հարմար, ինչպես նաև արդյունավետ: Սա նշանակում է, որ մեր միտքն այժմ հակված է ավելի արագ աշխատելու, երբ օգտագործում ենք ժամանակակից տեխնոլոգիաները: Նման նորամուծությունը բոլորովին անխուսափելի է այս օրերին նույնիսկ դպրոցներում, համալսարաններում և քոլեջներում: Այսօր սովորողները կարող են օգտվել տեխնոլոգիայից հետևյալ եղանակներով.

➤ *Ինտերնետ կապ*

Համացանցը մեծ ազդեցություն է թողնում կրթության վրա: Կրթության աշխարհում դրա նշանակությունը այժմ երբեք չի կարող խաթարվել: Ինտերնետի օգտագործումը սովորողների համար մեծ առաջընթաց է: Այսօր ինտերնետը մի բան է, որն առկա է գրեթե այն ամենում, ինչ մենք օգտագործում ենք: Ինտերնետի օգտագործումը սովորողներին թույլ է տալիս գտնել զարմանալի հարմարավետություն, նրանք կարող են գտնել տարբեր տեսակի օգնություն, ձեռնարկներ և այլ տեսակի օժանդակ նյութեր, որոնք կարող են օգտագործվել ուսումնառության ընթացքում:

➤ *Օգտագործելով պրոյեկտորներ և վիզուալներ*

Տեսողական պատկերները բառերի համեմատ միշտ ուժեղ գրավչություն ունեն: Պրոյեկտորների և տեսողական պատկերների օգտագործումը ուսուցումը խթանելու մեկ

այլ ձև է: Աշխարհի լավագույն հաստատությունները այժմ ապավինում են PowerPoint ներկայացումների և այլ ցուցադրական միջոցների օգտագործմանը՝ ուսուցումը ինտերակտիվ և հետաքրքիր դարձնելու համար: Դպրոցներում, քոլեջներում և համալսարաններում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործումը, ինչպիսիք են պրոյեկտորները, կարող է բարձրացնել կրթության նկատմամբ հետաքրքրության մակարդակը, ինչպես նաև բարելավել մոտիվացիան: Այսօրվա սովորողները սիրում են տեսնել գրավիչ վիզուալներ, որը նրանց դրդում է մտածել, այլ ոչ թե պարզապես բառեր կարդալ:

➤ ***Թվային մեդիան կրթության ոլորտում.***

Երբ խոսքը վերաբերում է թվային կրթությանը, թվային մեդիայի ներթափանցումը կրթական ոլորտ այժմ մեծացել է: Թվային մեդիայի ներթափանցման շնորհիվ շուրջօրյա կապ է հաստատվել սովորողների հետ: Դրա շնորհիվ տարբեր հարթակներ հասանելի են սովորողներին, որոնք մեծ օգնություն են տարբեր տեսակի աշխատանքների իրագործման և կատարման համար: Ինչպես տեսնում ենք թվային տեխնոլոգիաների զարգացումը դեռ շարունակվում է, և նրա դերը գնալով մեծանում է, և դրանք այժմ և ապագայում կարող են մեծ խթան հանդիսանալ սովորողների կրթության ստացման գործընթացում:

➤ ***Առցանց կրթական աստիճաններ՝ տեխնոլոգիայի կիրառմամբ***

Առցանց կրթական աստիճաններն այժմ դարձել են շատ սովորական երեւույթ: Մարդիկ ցանկանում են առցանց դասընթացներ անցնել ինչպես իրենց ուսման որակի բարձրացման համար այնպես էլ հավաստագրերի, վկայականների ստացման համար: Լավագույն հաստատությունները առաջարկում են բազմազան և հետաքրքիր առցանց ծրագրեր՝ օգտագործելով տարբեր հավելվածներ, ինտերակտիվ միջոցներ և ինտերնետ: Սա կրթության մի ձև է, որը կշարունակի աճել, քանի որ այն ավելի շատ աջակցություն և իրազեկում է ստանում և նման հարթակները հարմարավետ են ու մատչելի մարդականց համար: Առցանց կրթություն ստանալու ձևերը ամբողջ աշխարհում ավելի հայտնի են

ուսանողների շրջանում, ովքեր աշխատում են և փնտրում են ճկուն ուսումնական ծրագրեր և հարթակներ:

Տեխնոլոգիաների նշանակությունը կրթության մեջ

Տեխնոլոգիաների դերը կրթության ոլորտում քառակի է. այն ներառված է որպես ուսումնական պլանի մի մաս, որպես ուսուցման տրամադրման համակարգ, որպես հրահանգներին օժանդակող միջոց և նաև որպես ողջ ուսումնական գործընթացն ուժեղացնելու գործիք: Տեխնոլոգիայի շնորհիվ կրթությունը պասիվ վիճակից դարձել է ինտերակտիվ: Կրթությունը կարևոր է և՛ կորպորատիվ, և՛ ակադեմիական միջավայրում: Նախկինում կրթությունը օգտագործվում էր աշխատողներին օգնելու համար (անել բաներ այլ կերպ, քան նախկինում), իսկ այժմ նաև հետաքրքրություն առաջացնելու համար: Երկու դեպքում էլ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործումը կարող է օգնել սովորողներին ավելի լավ հասկանալ և պահպանել հասկացությունները և այն կիրառելի դարձնել կյանքում:

Կրթության մեջ տեխնոլոգիայի վրա ազդող գործոններ

Կ. Յունգը խոսում է այն հսկայական մարտահրավերի մասին, որին բախվում են ուսուցիչները մեր հասարակության մեջ՝ պայմանավորված գիտելիքների արագ ընդլայնմամբ: Ժամանակակից տեխնոլոգիաները պահանջում են ուսուցիչներից սովորել, թե ինչպես օգտագործել այդ տեխնոլոգիաները իրենց դասավանդման մեջ: Այսպիսով, այս նոր տեխնոլոգիաները մեծացնում են ուսուցիչների վերապատրաստման կարիքները: Գրեսարդը և Լոյդը (1985) պնդում են, որ ուսուցչի վերաբերմունքը համակարգիչների նկատմամբ կրթության մեջ SCS-ի հաջող ներդրման առանցքային գործոնն է: Նրանք նշել են, որ ուսումնասիրության արդյունքում արձանագրել են, որ ուսուցիչները միշտ չէ, որ դրական են վերաբերվում համակարգիչներին, և նրանց վատ վերաբերմունքը կարող է հանգեցնել համակարգչային ծրագրերի ձախողման: Ըստ նրանց ուսումնասիրությունների առավել հաճախ հիշատակվող խոչընդոտներն են.

- ✚ Ժամանակի պակաս
- ✚ մուտքի բացակայություն
- ✚ ռեսուրսների բացակայություն
- ✚ փորձաքննության բացակայություն
- ✚ աջակցության բացակայություն.

Ուսումնասիրողների կողմից տրված մեկ այլ խոչընդոտ է *հուսալիությունը*: Հուսալիությունը ներառում էր ապարատային խափանումներ, տան և դպրոցի միջև անհամատեղելի ծրագրակազմ, վատ կամ դանդաղ ինտերնետ կապ և հնացած ծրագրակազմ, որոնք հիմնականում հասանելի են դպրոցում, մինչդեռ սովորողները և ուսուցիչները տանը ավելի արդիական ծրագրեր ունեն:

S<S-ի ազդեցությունը կրթության վրա

Կրթական համատեքստում S<S-ն ունի կրթության հասանելիությունը մեծացնելու և դրա համապատասխանությունն ու որակը բարելավելու ներուժ: Տինիոն (2002) պնդում է, որ S<S-ն հսկայական ազդեցություն ունի կրթության վրա՝ ինչպես ուսուցիչների, այնպես էլ սովորողների համար գիտելիքների ձեռքբերման և յուրացման առումով: Այն խթանում է.

1. Ակտիվ ուսուցում.

S<S գործիքները օգնում և հնարավորություն են տալիս սովորողներին իրենք ընտրեն ուսուցման ձևը և թեման, հնարավորություն են տալիս ինֆորմացիան թվայնացնել և կիրառել համացանցում տարբեր նպատակներով: Ի տարբերություն անգիրիզմին, S<S-ն նպաստում է սովորողների ներգրավվածությանը ուսուցման պրոցեսում, քանի որ սովորողները ընտրում են, թե ինչ սովորեն իրենց տեմպերով և աշխատում են իրական կյանքի խնդիրների վրա:

2. Համագործակցային ուսուցում.

S<S-ն խրախուսում է փոխազդեցությունն ու համագործակցությունը սովորողների, ուսուցիչների միջև՝ անկախ նրանց միջև եղած հեռավորությունից:

Այն նաև սովորողներին հնարավորություն է տալիս աշխատել տարբեր մշակույթների մարդկանց հետ և աշխատել միասին խմբերով: Այն օգնում է սովորողներին զարգացնել իրենց հաղորդակցման հմտությունները, ինչպես նաև իրենց գլոբալ իրազեկությունը: Հետազոտողները պարզել են, որ սովորաբար SՀS-ի օգտագործումը հանգեցնում է ավելի շատ համագործակցության սովորողների միջև դպրոցում և դպրոցից դուրս, և կա ավելի ինտերակտիվ հարաբերություններ սովորողների և ուսուցիչների միջև¹: «Համագործակցությունը փոխազդեցության և անձնական ապրելակերպի փիլիսոփայություն է, որտեղ անհատները պատասխանատու են իրենց արարքների համար՝ սովորելով և հարգելով իրենց հասակակիցների կարողություններն ու ներդրումները»²:

3. Սրտեղծագործական ուսուցում.

SՀS-ն նպաստում է առկա տեղեկատվության մանիպուլյացիային և սեփական գիտելիքների ստեղծմանը:

4. Ինտեգրված ուսուցում.

SՀS-ն խթանում է ուսուցման ինտեգրված մոտեցումը՝ վերացնելով տեսության և պրակտիկայի միջև սինթետիկ տարանջատումը: Ի տարբերություն ավանդական դասարանի, որտեղ շեշտադրումը դրվում է ընդամենը որոշակի ասպեկտների վրա:

5. Գնահատող ուսուցում.

Ուսուցման գործընթացում SՀS-ի օգտագործումը աշակերտակենտրոն: SՀS-ն սովորողներին հնարավորություն է տալիս բացահայտել և սովորել ուսուցման նոր միջոցներով, որոնք հիմնված են ուսուցման կառուցողական տեսությունների վրա այլ ոչ թե անգիրիզմի:

---

¹(Grégoire et al., 1996)

²(Պանից, 1996):

ԳԼՈՒԽ 2

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ ԴՐԱԿԱՆ և ԲԱՑԱՍԱԿԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները չնայած մեծ դեր ունեն այսօր մեր կյանքում՝ կրթության, առողջապահության և այլ ոլորտներում, սակայն նրանք ունեն իրենց դրական և բացասական կողմերը:

Դրական ազդեցությունները

1. Ընդլայնված դասավադում և ուսուցում.

ա) Տեխնոլոգիական զարգացումներ, ինչպիսիք են թվային տեսախցիկները, պրոյեկտորները, մտքի մարզման ծրագրերը, համակարգիչները, Power Point-ի շնորհանդեսները, 3D վիզուալիզացիայի գործիքները. այս ամենը ուսուցիչների համար դարձել են հիանալի գործիքներ՝ օգնելու սովորողներին հեշտությամբ ըմբռնել ուսուցանվող նյութը:

բ) Պարզ է, որ հասկացությունների տեսողական բացատրությունը ուսուցումը դարձնում է ընկալելի և հաճելի սովորողների համար: Նրանք կարողանում են ավելի մեծ մասնակցություն ցուցաբերել դասերին, իսկ ուսուցիչները հնարավորություն են ստանում իրենց դասերը դարձնել ավելի ինտերակտիվ և հետաքրքիր:

2. Գլոբալիզացիա.

Աշխարհի տարբեր մասերում գտնվող սովորողները կարող են «հանդիպել» իրենց հասակակիցների հետ տեսազրույցի միջոցով՝ առանց դասարանից դուրս գալու:

3. Աշխարհագրական սահմանափակումներ չկան.

ա) Օնլայն ծրագրերի ներդրմամբ դժվար թե լինի դասարանում ֆիզիկապես ներկա գտնվելու անհրաժեշտություն: Եվ բացակա լինելը այլևս չի խոչնդոտի սովորողին ընկալել և թեման:

բ) Հեռավար ուսուցումը և առցանց կրթությունն այսօր դարձել են կրթական համակարգի շատ կարևոր մաս:

Բացասական ազդեցությունները

1. Գրելու հմտությունների նվազում.

ա) Առցանց զրույցի չափից ավելի օգտագործման պատճառով նվազում են սովորողների մոտ գրելու հմտությունները:

բ) Սովորողները չեն սովորում բառերի ուղղագրությունը, և չեն կարողանում օգտագործել քերականությունը ճիշտ ձևով:

2. Խաբեության դեպքերի աճ.

Տեխնոլոգիական նոր սարքավորումները (գրաֆիկական հաշվիչները, բարձր տեխնոլոգիական ժամացույցները, մինի տեսախցիկները և նմանատիպ սարքավորումները), դարձել են քննությունների ժամանակ խաբելու հիանալի աղբյուրներ:

3. Կենտրոնանալու խնդիր.

ա) Տեքստային հաղորդագրությունները դարձել են շատ սովորողների սիրելի զբաղմունքը: Նրանք առավտոից իրիկուն իրենց բջջային հեռախոսների մեջ են, նույնիսկ դասապրոցեսին, որն էլ խոչընդոտում է սովորողներին դասին կետրորնանալ:

բ) Առցանց աշխարհի հետ մշտապես կապված լինելը հանգեցրել է ուսման գործընթացում, սպորտի և արտադպրոցական գործունեության մեջ ուշադրության և կենտրոնացման պակասի:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների առավելությունները.

- ✚ Տեխնոլոգիաները խթանում են ուսումնական գործընթացում ավելի շատ սովորողներ ներգրավելուն:
- ✚ Օգնում են զբաղված սովորողներին իրենց ուսուցումը կազմակերպել իրենց ազատ ժամերին:

- ✚ Տեխնոլոգիաների կիրառման շնորհիվ կնվազեցնենք թղթի և պատճենահանման ծախսերը՝ խթանելով «կանաչ հեղափոխության» հայեցակարգը:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների թերությունները

- ✚ Շատ փորձագետներ ասում են, որ կրթության մեջ տեխնոլոգիաները ազդում են ուսանողների երևակայության վրա, որի արդյունքում նվազում է նրանց մտածողությունը:
- ✚ Ուսուցչի տեսանկյունից այն ժամանակատար է:
- ✚ Ծախսատար է տեխնոլոգիաների ներդրման պրոցեսը:
- ✚ Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառությունը չափից ավել կարող է առաջացնել առողջական լուրջ խնդիրներ:
- ✚ Որոշ սովորողներ հնարավորությունից ելնելով իրենց չեն կարող թույլ տալ ժամանակակից համակարգչային տեխնոլոգիաներ:

Հավելված

Իմ դասավանդման գործընթացում առանձնահատուկ տեղ է գրավում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառությունը: Ըստ իս դրանց կիրառությունը դասավանդման մեջ մեծացնում է սովորողների հետաքրքրվածությունը անգլերենի նկատմամբ և ապահովում է սովորողների մեծ թվով ակտիվություն դասապրոցեսին:

Վերջին ժամանակներում ելնելով COVID19-ի և պատերազմական վիճակից տեխնոլոգիաների դերը այլ հարթակ տեղափոխվեց մեր իրականության մեջ: Այն փաստը, որ ուսուցիչները ամիսը մեկ են դաս անցկացնում տեղեկատվատվական տեխնոլոգիաների կիրառությամբ համակարգչային դասասեսնյակում այլևս իրակա նություն չէր: Այս ծանր ժամանակարշրջանում անհրաժեշտ էր արագ կողմորոշվել և ճիշտ քայլեր ձեռնարկել ուսուցումը ապահովելու համար: Հենց այստեղ էլ տեղեկատվական տեխնոլոգիաները դարձան հիմնական գործիքներից մեկը ուսումնական գործընթացը ապահովելու համար: Ասել, որ գործընթացը հեշտ էր և սահուն սխալ կլիներ: Այստեղ ես բախվեցի դառը իրականության հետ: Կային սովորողներ, ովքեր չունեին անհրաժեշտ միջոցները դասին մասնակցից դառնալու համար: Դասավանդման ընթացքում հաճախակի էի հանդիպում տեխնիկական խնդիրների: Այս ամենին էլ զուգահեռ փորձարկում էի տարբեր հարթակներ դասերի կազմակերպման համար, որպեսզի հասկանամ, որ հարթակն է ավելի հարմար դասերը արդյունավետ կազմակերպելու համար:

Ստորև նկարագրված դասերից մեկը կազմակերպել եմ 5-րդ դասարանում: Այդ դասարանը 2 տարի առաջ նոր էր սկսել անգլերեն առարկայի ուսումնասիրությունը, երբ բախվեցինք COVID19-ի հետևանքներին, իսկ ավելի ուշ պատերազմական իրավիճակին: Այստեղ առավել քան մյուս դասարաններում անգլերենի ուսուցումը կազմակերպվեց բարձր մակարդակով: Հաջողության գրավականը այն էր, որ սովորողների 96% ուներ միջոցներ դասին միանալու համար և ընտրված Zoom հարթակը հարմար էր բոլորի համար: Դասերի արդյունավետության բարձրացմանը նպաստեցին այն առաջադրանքները, որոնք սովորողները կատարում էին օգտվելով ոչ միայն դասագրքից

այլև համակարգչից և ինտերնետից: Իմիտացիա էր ստեղծվել, թե սովորողները օգտագործում են համակարգիչ և խաղեր են խաղում, կամ ինչ որ այլ հետաքրքիր բան անում ինտերնետում, սակայն իրականում ուսուցման գործընթացն էր ապահովվում: Այստեղ մեծ էր նաև ծնողների դերը, որոնք ապահովում էին իրենց երեխաների մասնակցությունը դասին և լուծում ընթացիկ տեխնիկական խնդիրը:

Այս նույն դասարանում ես հաջողությամբ դասեր պարապեցի սեպտեմբեր ամսին հեռավար դասընթացի ժամանակ: Simple Past (անցյալ անորոշ) ժամանակաձևի ուսումնասիրությունը սկսեցինք օնլայն: Սովորողները դասը լսելուց և գրքից առաջադրանքները կատարելուց բացի կատարում էին ինտերնետից տրված առաջադրանքները:

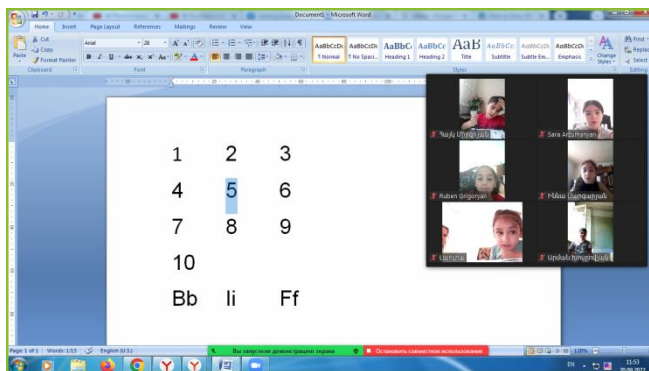
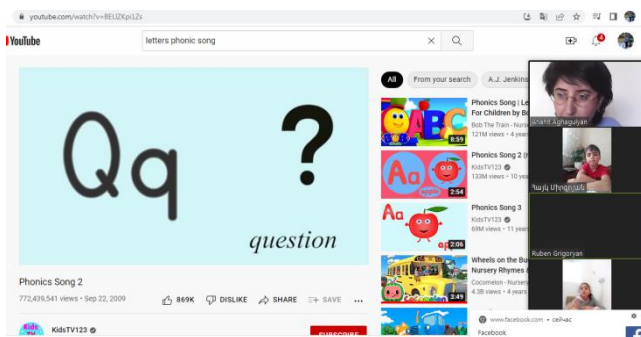
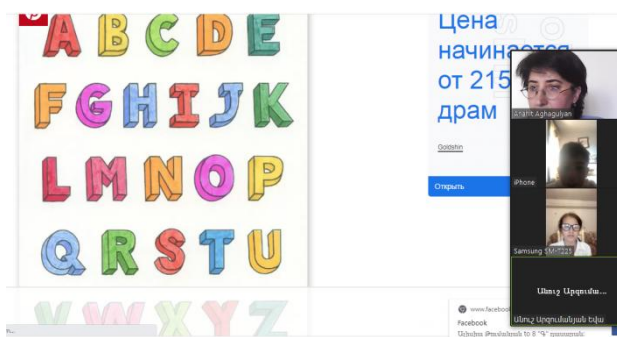
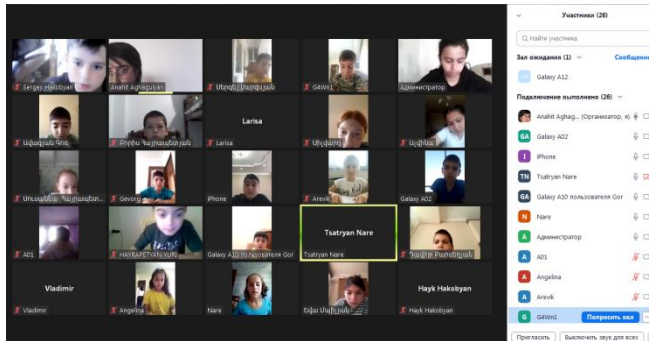
Ճիշտ է այս ամենը նպաստեցին, որ ուսումնապական գործընթացը կանգ չառնի և սովորողները հետ չմնան իրենց ծրագրից, սակայն նկատելի էր տեխնոլոգիաների կիրառման տարբերությունը դեմ առ դեմ (face to face) դասերի համեմատ: Վերադառնալով դասարան մենք թեման ամրապնդեցինք դասարանում և կասեմ, որ սովորողները ավելի լավ յուրացրեցին թեման օգտագործելով բազմազան մեթոդներ և տեղեկատվական միջոցներ:

3-րդ դասարանում սեպտեմբեր ամսին առաջին անգամ օգտագործեցի zoom հարթակը՝ դաս պարապելու համար: Այստեղ էլ այս միջոցը խթանեց, որ երեխաները անգլերենի դասին դիտեն ուսումնական տեսահոլովակներ, լսեն երգեր տառերի, թվերի գույների վերաբերյալ և իմանան ինչպես իրենց դրսևորեն օնլայն դասերին: Ծնողները այստեղ տեսան, հասկացան թե ինչ պետք է անեն անգլերեն դասերին, գիտակցեցին, որ տեղեկատվական միջոցները կարող են խթանել իրենց երեխաների ուսման գործընթացը:

Ուստի կարծում եմ 21-րդ դարի մարտահրավերներից մեկն էլ ուսուցչի համար սովորողներին սովորեցնել օգտագործել տեղեկատվական տեխնոլոգիաները որակյալ կրթություն ապահովելու համար և ուսման գործընթացում չմոլորվել և չշեղվել ճիշտ ճանապարհից, քանզի ինտերնետը իր օգտակարությամբ բացի ունի շատ գայթակղիչ

առաջարկներ, որոնք հեշտությամբ կարող են շեղել սովորողներին ուսումնական գործընթացից:

Նկարներ օնլայն կազմակերպված դասերից:

Դասի պլան1

Ուսուցիչ՝ Անահիտ Աղազույան Կապանի N⁰ 5 դպրոց

Առարկա	Ամսաթիվ	Կիսամյակ	Դասարան
Անգլերեն	03.10.22	1-ին	5-րդ
Սովորողների թիվը՝	26/24		
Թեմա՝	<i>Unit 1B Asking and answering the questions. (Simple Past)</i>		
Օգտագործվող նյութեր՝	<i>Դասագիրք, տետր, թերթիկներ, համակարգիչ, տեսագրիչ, էլեկտրոնային նյութեր և վարժություններ</i>		
Ամբողջա կան պատ կեր՝	<i>Սովորողները իմանան անցյալ անորոշ ժամանակաձևի կազմությունը (կանոնավոր և անկանոն), հաստատական, հարցական և ժխտական ձևերը:</i>		
Դասի նպատակը՝	<ul style="list-style-type: none"> • Սովորողը պետք է իմանա անցյալ ժամանակաձևի կազմությունը: • Իմանա երբ և որտեղ են կիրառում այս ժամանակաձևը: • Կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները օգտագործել վարժությունների կատարման ժամանակ: 		
Վերջնարդյունքները	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Կարողանա տարբերել կանոնավոր և անկանոն բայերի կազմությունը: ✓ Կարողանա անցյալ ժամանակով տրված նախադասությունները դարձնել հարցական և ժխտական : ✓ Կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները անցյալ անորոշ ժամանակաձևից օգտագործել բանավոր հաղորդակցման ժամանակ և գրավոր խոսքում: 		

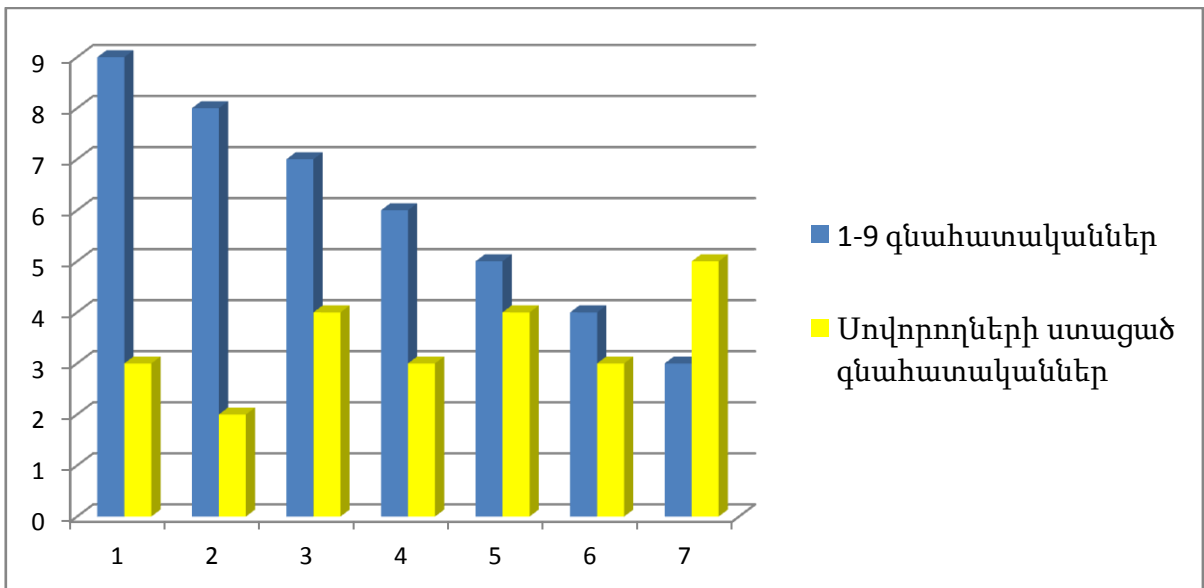
Դասի փուլերը	Ուսումնական գործունեություն		Առանցքային հարցեր Հիմնական ստուգումներ
	Սովորողներ	Ուսուցիչ	
Կազմակերպչական մաս (2)	Նախապատրաստվում են դասին: Սեղանների դասավորվածություն Ը-ծև է:	Ուսուցիչը ստուգում է հաճախումները և հանձնարարված տնային աշխատանքը:	
Խթանման փուլ (7 ր)	Աշակերտները դիտում են անցյալ անորոշ ժամանակաձևին վերաբերվող նյութը:		Խթանման փուլի հարցադրումներ 1. Ինչպե՞ս է կազմվում անցյալ անորոշը /կանոնավոր անկանոն բայեր: /Բերել օրինակներ/: 2. Ինչպե՞ս ենք դարձնում նախադասությունները հարցական: /Բերել օրինակներ/: 3. Ինչպե՞ս ենք նախադասությունները դարձնում ժխտական: Բերել օրինակներ:

Հիմնական մաս (28 ր)	<p>Դիպումից հետո սովորողները հերթով համակարգչի վրա տեսացրիչի օգտագործմամբ կատարում են տրված վարժությունը. բայերը գրում են անցյալ ժամանակով:</p> <p>Գրադասարանին ներկա ժամանակով տրված նախադասությունները դարձնում են անցյալ և գրում դրանց հարցական և ժխտական ձևերը:/2 նախադասություն/</p> <p>Աշխատանքի ավարտից հետո սովորողները ընթերցում են տեքստը “Yesterday” և զույգերով ըստ մոդելի տալիս հարցեր և պատասխանում դրանց /վ. 1, 2, էջ 19, 20/:</p>	<p>Ուսուցիչը վերահսկում է աշխատանքի գործընթացը, անհրաժեշտության դեպքում ուղղություն տալիս, և ուղղում սխալները:</p>	
Ամփոփում (8 ր)	<p>Ուսուցիչը գրադասարանին գրում է 10 բայ և սովորողները դրանք գրում են անցյալ ժամանակով:</p>	<p>Աշխատանքի ավարտից հետո ուսուցիչը հավատում է թղթերը:</p>	
Գնահատում	<p>Գնահատել 5-7 աշակերտի ըստ նախապես կազմված ռուբրիկի:</p>		
Տնային աշխատանք	<p>Կատարել վարժություն 3, էջ 20</p>		

Աշակերտների գնահատման անհատական թերթիկ

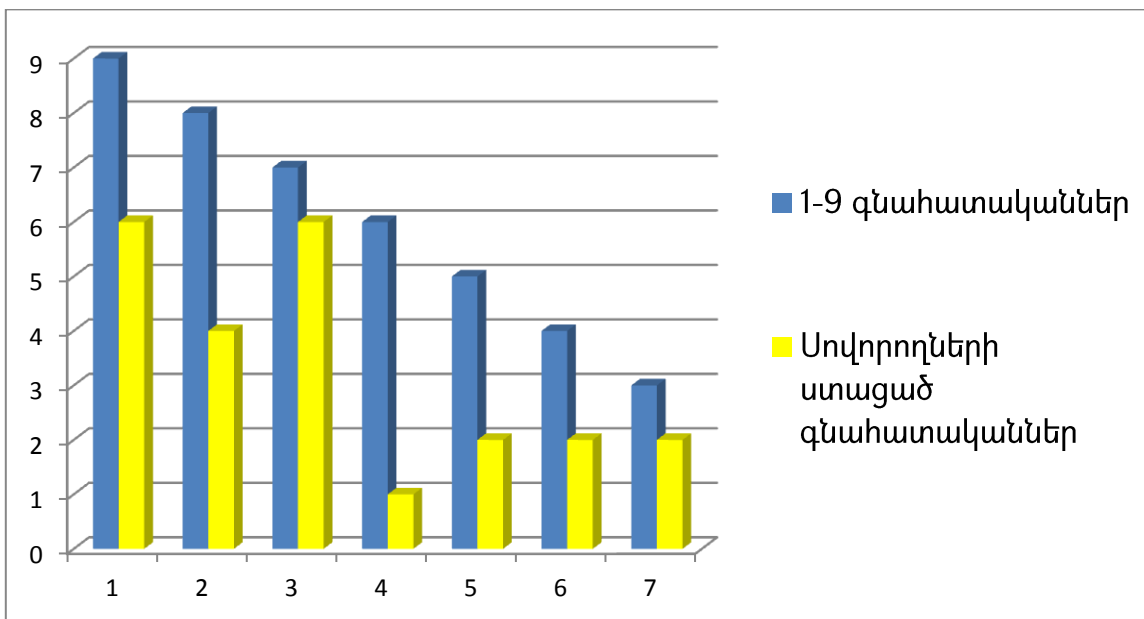
N	Առաջադրանքի կատարում	0	1	2
1.	Սովորողը գիտի անցյալ անորոշ ժամանակաձևի կառուցվածքը			
2.	Տրված նախադասությունները դարձրեց հարցական, ժխտական			
3.	Գտավ տեքստի տրված հատվածից անցյալով դրված բայերը			
4.	Ըստ մոդելի կազմեց հարց և պատասխանեց դրան			
5.	Տրված բայերը գրեց անցյալ ժամանակով			

Սովորողների ստացած գնահատականները թեմայի ուսումնասիրության սկզբում
 Հանձնարարություն- տրված բառերը գրել անցյալ ժամանակով (10 բայ)

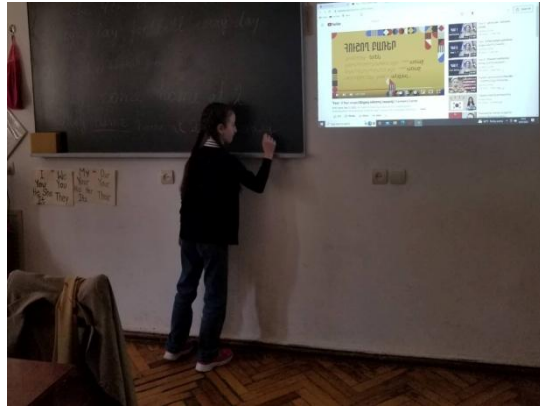
Սովորողների ստացած գնահատականները կշռադատման փուլում թեման ավարտելուց հետո

Հանձնարարություն- տրված բառերը գրել անցյալ ժամանակով (10բայ)

Նկարներ դասերից

Դասի պլան2

Ուսուցիչ՝ Անահիտ Աղազույյան

Կապանի N° 5 դպրոց

Առարկա	Անգլերեն
Դասարան և կիսամյակ	3-րդ դասարան, 1-ին կիսամյակ, 04.10.2022
Թեմայի գլուխ և թեմա	Նախաայբբենական շրջան Ճանաչել Z, X- տառերը և նախդիրները /Prepositions in, on, under/
Օգտագործվող նյութեր՝	Դասագիրք, տետրեր, այբուբեն, տառ-քարտեր, թվեր, գույներ, համակարգիչ, տեսագրիչ
Ամբողջական պատկեր և դասի նպատակ	Սովորողները գիտեն պարզ հրահանգներ և ճանաչում են Այս դասին սովորողները կճանաչեն Z, X տառերը, կիմանան in, on, under նախդիրները: Այսօրվա դասի գիտելիքները սովորողները կօգտագործեն հրահանգները կատարելիս, նկարներ նկարագրելիս և նախադասություններ կազմելիս:
Վերջնարդյունքները	Սովորողները սովորած տառերի միջոցով կկարողանան <ul style="list-style-type: none"> ▪ ընթերցել բառեր, ▪ անվանել տառերը ▪ Իմանան նախդիրների իմաստը և կիրառել դրանք
Դասի ընթացք/ ընտրված մեթոդ/ներ	Դասի կազմակերպչական մաս (2 ռոպե) Խթանման փուլ - Սովորողները լսում, դիտում և երգում են ABC երգը: Սովորողները վեր են հիշում անցած տառերը /պաստառի օգնությամբ/ (5 ռոպե) Իմաստի ընկալման փուլ - քարտերի օգնությամբ ուսուցանվում է Z, X տառերը, սովորողները անվանում են նկարները և այդ բառերում առկա նոր սովորած տառերը(zebra, zipper, zoo, box, fox) Տեսահոլովակի դիտման միջոցով ուսուցանել in, on under նախդիրները: Խաղի միջոցով ամրապնդել այն: Սովորողները ցույց են տալիս առարկան և ասում թե այն որտեղ է գտնվում: /օրինակ. This is a pen; The pen is on the table. The pen is in the

	<p>bag. The pen is under the table/ Խաղը ավարտել բոլոր սովորողների մասնակցությունը ապահովելուց հետո: (25 թույլ)</p> <p>Կշռադատման փուլ- Յուրաքանչյուր սովորողի բաժանել քարտեր (տառեր, թվեր, գույներ), սովորողները անվանում են դրանք: Որից հետո սովորողները վեր տեսացրիչի օգնությամբ դիտում են հոլովակներ՝ վերհիշելով թվերը, գույները: (10 թույլ)</p> <p>Գնահատել 3-5 աշակերտի ըստ նախապես կազմված ռուբրիկի: (3 թույլ)</p>
Տերմիններ	Z, X տառերը, in, on, under նախդիրներ
Տնային աշխատանք	Ճանաչել տառերը և in, on, under նախդիրները

Աշակերտների գնահատման անհատական թերթիկ

N	Առաջադրանքի կատարում	0	1	2
1.	Սովորողը ճանաչում է օրվա դասի տառերը և կարողանում է անվանել դրանք			
2.	Ճանաչում է անցած բոլոր տառերը և անվանում է դրանք			
3.	Կատարում է ուսուցչի պարզ հրահանգները			
4.	Անվանում է գույները			
5.	Հաշվում է 1-10			

Նկարներ դասից

Եզրակացություն

Կրթությունն այսօր առանց տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կարծես անհնար է պատկերացնել: Դրանք մեծ կիրառություն են գտել այս ոլորտում: Վերջիններս ազդում են կրթության ոլորտի տարբեր փուլերի վրա: Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները շարժառիթ են՝ սովորողների հետաքրքրությունները մեծացնելու և ընդլայնելու նրանց հնարավորությունները: Միաժամանակ դրանք նոր հնարավորություններ են ընձեռնում ուսուցիչներին՝ ակտիվացնելու սովորողների ինքնուրույն աշխատանքը՝ դասի ժամանակ փոփոխելով գործունեության տեսակները և կրթությունը տեղափոխել մեկ այլ մակարդակ: Համակարգչային տեխնոլոգիաների կիրառումը թույլ է տալիս օգտվել տարբեր տեղեկատվությունից և էլեկտրոնային գրադաններից: Դրանք ուսումնական գործընթացն ապահովում են անհրաժեշտ նյութերով և զարգացնում սովորողների ստեղծագործական ունակությունները:

Այսպիսով, տեղեկատվական տեխնոլոգիաները օժտված են լայն հնարավորություններով, և գնալով դրանք այնքան են ընդարձակվում և մտնում մեր առօրյան, որ կարողանում են բավարարել ժամանակակից մարդու պահանջները: Սովորողին զերծ պահել համակարգչից, ինտերնետից այլևս հնարավոր չէ, և պետք էլ չէ: Ավելին անհրաժեշտ է 21-րդ դարի սովորողին սովորեցնել տեխնոլոգիաների դարաշրջանում արդյունավետ, գրագետ և տեղին օգտագործել դրանք և առավելագույնս նպաստել արդյունավետ կրթվելուն: Անհրաժեշտ է սովորողներին իրազեկել և պարբերաբար հիշեցնել տեղեկատվական տեխնոլոգիաների առավելությունների և վտանգների մասին: Անհրաժեշտություն չկա նրանց արգելել համակարգչից օգտվել, այլ հակառակը՝ ուսուցանող և զարգացնող ծրագրերից օգտվելու հնարավորություն ապահովել: Հետագա բարդություններից խուսափելու համար երեխայի մեջ պետք է ձևավորել ճիշտ վերաբերմունք համակարգչի նկատմամբ: Պարզապես բառերով և գործողությամբ ընգծել, որ այս <<խելացի մեքենան և նրա հնարավորությունները>> ընդամենը աշխատանքային գործիք են հանդիսանում քո առջև դրված նպատակին հասնելու համար:

Այդ իսկ պատճառով շատ են կարևորում նման թեմաներով դասերի, զրույցների, կլոր սեղանների, քննարկումների կազմակերպումը: Հույսով են, որ ձեռնարկված քայլերի շնորհիվ սովորողները հնարավորություն կունենան ստացած գիտելիքները օգտագործել կյանքում ճակատագրական սխալներից խուսափելու համար:

Այսօր մեր երկրին խիստ անհրաժեշտ են գիտակ, հավասարակշռված, բանիմաց և գրագետ մարդիկ: Ուստի պետք է մենք բոլորս մեր ներդրումը կատարենք ստեղծված իրավիճակներում խնդիրներին ճիշտ, անհապաղ լուծում տալու համար:

Այսպիսով տեղեկատվական տեխնոլոգիաները դրական են ազդում կրթության վրա և միևնույն ժամանակ կարող են ունենալ բացասական ազդեցություն: Ուստի ուսուցիչները և սովորողները պետք է հնարավորինս դրական օգուտ քաղեն և ճիշտ կազմակերպեն ուսումնառությունը տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառմամբ:

Այսպիսով, ժամանակն է, որ յուրաքանչյուր երկիր ապագայում շեշտադրի տեխնոլոգիապես ավելի հագեցած կրթական կազմակերպման վրա:

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. Մաշուրյան Ժ., Գյուլագյան Վ., Ավանեսյան Ա. (2011) <<Համակարգիչը և սովորողների առողջությունը>>, Երևան, Մանմար, 6-11 էջ
2. https://www.researchgate.net/publication/325086709_Impact_of_modern_technology_in_education
3. <http://charko.narod.ru/tekst/an5/2.html>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=L-A7OCmiGos>
5. <https://www.youtube.com/watch?v=MEtIHeDtTuc>
6. <https://www.youtube.com/watch?v=BELIZKpi1Zs>
7. <https://www.youtube.com/watch?v=xPWZu4LDmQM>